

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหารไขมัน ของประชาชน ในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดเชียงราย

ประชากร

ประชาชนที่อาศัยอยู่ ในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดเชียงราย ที่มีอายุระหว่าง 20-60 ปี มีจำนวนทั้งสิ้น 63,441 คน

กลุ่มตัวอย่าง

การกำหนด ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้ตาราง Selection of Sample Size ของ Drawin Hendel โดยกำหนด ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์ จากประชากร 63,441 คน ที่มีอายุ 20-60 ปี ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง เป็น 382 คน เมื่อได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง แล้ว ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง แบบหลายขั้นตอน (Muti Stage Sampling) ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. สำรวจชื่อตำบลที่อยู่ในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดเชียงราย
2. นำรายชื่อตำบลทั้งหมดมาตรวจสอบ จำนวนประชากร ซึ่งมีจำนวนดังนี้
  - 2.1 ตำบลที่อยู่ในเขตเมือง
    1. ตำบลเวียง มีจำนวนประชากร 12,823 คน
    2. ตำบลรอบเวียง มีจำนวนประชากร 40,759 คน
  - 2.2 ตำบลที่อยู่นอกเขตเมือง
    1. ตำบลสันทราย มีจำนวนประชากร 413 คน
    2. ตำบลริมกก มีจำนวนประชากร 9,446 คน
3. สุ่มตัวอย่างโดยจับสลาก ตำบล ที่มีอยู่ในเขตเมือง และ ที่อยู่นอกเขตเมือง มาอย่างละ 1 ตำบล ซึ่งตำบลที่สุ่มได้ คือ ตำบลริมกก และตำบลเวียง

4. สุ่มเลือกจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ตามเปอร์เซ็นต์ ได้ดังนี้

4.1 ตำบลริมกก มีจำนวนประชากร 9,446 คน เลือกจำนวนกลุ่มตัวอย่างได้ 162 คน

4.2 ตำบลเวียง มีจำนวนประชากร 12,823 คน เลือกจำนวนกลุ่มตัวอย่างได้ 220 คน

5. สุ่มตัวอย่างโดยจับสลาก หมู่บ้านในเขตตำบลริมกก และตำบลเวียง เพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามเปอร์เซ็นต์ ได้ดังนี้

5.1 ตำบลริมกก หมู่บ้านที่สุ่มได้ คือ

หมู่ที่ 1 มีจำนวนประชากร 1,106 คน เลือกจำนวน กลุ่มตัวอย่างได้ 37 คน

หมู่ที่ 4 มีจำนวนประชากร 1,144 คน เลือกจำนวน กลุ่มตัวอย่างได้ 70 คน

หมู่ที่ 5 มีจำนวนประชากร 659 คน เลือกจำนวน กลุ่มตัวอย่างได้ 55 คน

5.2 ตำบลเวียง หมู่บ้านที่สุ่มได้ คือ

หมู่ที่ 2 มีจำนวนประชากร 1,169 คน เลือกจำนวน กลุ่มตัวอย่างได้ 29 คน

หมู่ที่ 5 มีจำนวนประชากร 2,140 คน เลือกจำนวน กลุ่มตัวอย่างได้ 53 คน

หมู่ที่ 11 มีจำนวนประชากร 1,113 คน เลือกจำนวน กลุ่มตัวอย่างได้ 27 คน

หมู่ที่ 14 มีจำนวนประชากร 683 คน เลือกจำนวน กลุ่มตัวอย่างได้ 17 คน

หมู่ที่ 18 มีจำนวนประชากร 828 คน เลือกจำนวน กลุ่มตัวอย่างได้ 20 คน

หมู่ที่ 21 มีจำนวนประชากร 2,065 คน เลือกจำนวน กลุ่มตัวอย่างได้ 51 คน

หมู่ที่ 23 มีจำนวนประชากร 931 คน เลือกจำนวน กลุ่มตัวอย่างได้ 23 คน

รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 382 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ เป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยการ ศึกษาค้นคว้า จาก ตำราบทความ และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ของประชาชน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับ การศึกษา และรายได้ต่อเดือน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไขมันของประชาชน ได้แก่ การบริโภคอาหารไขมัน ความชอบเกี่ยวกับอาหารไขมัน และ ความเชื่อเกี่ยวกับอาหารไขมัน

ลักษณะของแบบสอบถาม ในเรื่องของความชอบ มีลักษณะเป็น มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของ Likert Scale โดยได้กำหนดคะแนนในแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับความชอบ	คะแนน
ชอบมาก	5
ค่อนข้างชอบ	4
เฉยๆ	3
ไม่ค่อยชอบ	2
ไม่ชอบเลย	1

เกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนนความชอบ

ค่าเฉลี่ย	4.50 - 5.00	หมายถึง	ชอบมาก
ค่าเฉลี่ย	3.50 - 4.49	หมายถึง	ค่อนข้างชอบ
ค่าเฉลี่ย	2.50 - 3.49	หมายถึง	เฉยๆ
ค่าเฉลี่ย	1.50 - 2.49	หมายถึง	ไม่ค่อยชอบ
ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.49	หมายถึง	ไม่ชอบเลย

ลักษณะของแบบสอบถาม ในเรื่องของความเชื่อ มีลักษณะเป็น มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของ Likert Scale โดยได้กำหนดคะแนนในแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับความเชื่อ	คะแนน
เชื่อมาก	5
ค่อนข้างเชื่อ	4
เชื่อครึ่งไม่เชื่อครึ่ง	3
ไม่ค่อยเชื่อ	2
ไม่เชื่อเลย	1

เกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนนความเชื่อ

ค่าเฉลี่ย	4.50 - 5.00	หมายถึง	เชื่อมาก
ค่าเฉลี่ย	3.50 - 4.49	หมายถึง	ค่อนข้างเชื่อ
ค่าเฉลี่ย	2.50 - 3.49	หมายถึง	เชื่อครึ่งไม่เชื่อครึ่ง
ค่าเฉลี่ย	1.50 - 2.49	หมายถึง	ไม่ค่อยเชื่อ

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง ไม่เชื่อเลย

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ 4 ท่าน เป็นผู้พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา
2. ตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยผู้วิจัย นำแบบสอบถาม ไปทดลอง ใช้กับประชาชนในจังหวัดเชียงราย ที่มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 ราย หลังจากนั้น นำแบบสอบถามมา คำนวณหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ การคำนวณ สัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Coefficient Alpha) ค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถาม ในเรื่อง ความชอบอาหารไขมัน และ ความเชื่อเกี่ยวกับอาหารไขมัน ได้เท่ากับ 0.8054 และ 0.7558 ตามลำดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล จากประชากร ที่อาศัยอยู่ในเทศบาลเมือง จังหวัดเชียงราย โดยดำเนินงานเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ทำหนังสือจาก บัณฑิตศึกษาสถาน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ถึงผู้นำหมู่บ้านใน ตำบลริมกก และตำบลเวียง ที่คัดเลือกได้ เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัย เข้าเก็บข้อมูลโดย ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่างเป็นเวลา 1 สัปดาห์ ในระหว่างวันที่ 12-16 สิงหาคม 2543
3. นำแบบสอบถาม มาลงรหัส เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล ทางสถิติ โดยใช้ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS/PC ซึ่งข้อมูลสรุปนี้ ได้นำไปสู่การ นำเสนอ การรายงานผลการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC FOR WINDOWS สถิติที่ใช้มีดังต่อไปนี้

1. แจกแจงความถี่ และ คำนวณค่าร้อยละ ของข้อมูลทั่วไป และพฤติกรรมกรการบริโภค
2. วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนน ความชอบ และ คะแนนความเชื่อ

3. ทดสอบค่า ไคสแควร์ ในการเปรียบเทียบ พฤติกรรมการบริโภค อาหารไขมัน โดย
จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และ รายได้

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University